

ТЕХНОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ ОНЛАЙН ТИЖНЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ ДЛЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Анастасія Варениченко

кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри початкової і спеціальної освіти,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького,
E-mail: varenychenko2013@gmail.com

Карина Боброва

студентка III-го р. навчання Навчально-наукового інституту
соціально-педагогічної та мистецької освіти
(спеціальність «Початкова освіта. Інклюзивна освіта»),
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького,
E-mail: karinabobrova016@gmail.com

Сучасна освіта в Україні, а саме початкова школа на сучасному етапі розвитку, проходить процеси збагачення та вдосконалення, спрямованих на гуманізацію та просвітництво суспільства, на необхідність впровадження інноваційних підходів і технологій в навчанні саме молодших школярів.

Інклюзія є однією з основних тенденцій розвитку освіти, що відповідає пріоритетам державної політики, яка окреслена в «Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 р.», та підтримана низкою законодавчо-нормативних документів [1]. Визнана багатьма країнами світу, інклюзивна форма навчання є однією з найперспективніших щодо навчання дітей з особливими потребами.

Інклюзивне навчання – система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахуванні багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Інклюзивне навчання часто вважають альтернативою інтернатній системі, за якою діти з особливими освітніми потребами навчаються в спеціальних закладах освіти та змушені проживати в інтернатних відділеннях при них через їх територіальну розгалуженість. Жодна дитина не має відчувати себе іншою та виключеною з освітніх, культурних і соціальних процесів – це головне завдання інклюзії [2].

Саме тому вкрай важливим є вдосконалення підготовки фахівців початкової школи, які забезпечуватимуть упровадження інклюзивної освіти. на сучасному етапі в системі вищої освіти здійснюється перегляд системи професійної підготовки фахівців, щоб відповідати вимогам часу.

Сучасний педагог повинен не тільки мати базові знання та вміння, а й володіти інноваційними технологіями, мати здатність до інноваційної діяльності.

Виділення інноваційної спрямованості освіти як однієї із найважливіших проблем сучасної наукової думки і практики стало результатом реалізації тенденцій побудови інформаційного суспільства та усвідомлення ролі інноваційних процесів [3, с. 34]. Інноваційна діяльність в освіті, інтенсивний розвиток інноваційних процесів принципово змінюють систему професійної педагогічної підготовки фахівців.

Постає нагальним завдання підготовки майбутніх вчителів початкової школи до співпраці з учнями з особливими освітніми потребами.

28 вересня – 06 жовтня 2022 р. кандидатом педагогічних наук, старшим викладачем кафедри початкової і спеціальної освіти Варениченко А. Б. та здобувачкою вищої освіти, членом наукового гуртка «Ерудит» було проведено онлайн Тиждень інклюзивної освіти.

Мета проведення заходу: закріплення психолого-педагогічних знань майбутніх учителів початкової школи, формування світоглядних позицій до роботи в середовищі інклюзивного класу.

На онлайн зустріч були запрошені: Діна Борисівна Тимошенко-Ушакова (директор «Інклюзивно-ресурсного центру» Ірпінської міської ради Київської області); Гладишева Вікторія Володимирівна (директор Комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр» Маяківської сільської ради Одеської обл.).

Також, учасниками заходу були здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 1-3 курсів денної та заочної форм навчання та другого (магістерського) рівня вищої освіти Навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Захід розпочався з вітального слова Варениченко А.Б. та Бобрової К., які наголосили на необхідності готовності майбутніх учителів початкової школи формувати загальнолюдські цінності в сучасній особистості, здатної вирішувати складні проблеми сьогодення.

На зустрічах були заслухані доповіді учасників он-лайн Тижня інклюзивної освіти:

- Варениченко А. Б.: *»Інклюзивне навчання в сучасних умовах«.*
- Мелаш В. Д.: *»Валеологічний підхід у створенні інклюзивного класу«.*
- Тимошенко-Ушакова Д. Б. Доповідь на тему: *»Інклюзивний освітній простір у закладах освіти«.*
- Гладишева В. В.: *»Інклюзивно-ресурсний центр: особливості роботи з особами з ООП«.*

Наступним етапом проведення заходів були презентації результатів наукових робіт здобувачів вищої освіти, за напрямом практико-орієнтованої підготовки майбутнього вчителя початкової школи:

- Боброва К. І.: «Артикуляційна гімнастика для дітей з ООП»;
- Бихало В. С.: «Сучасні підходи до організації процесу навчання дітей з ООП»;
- Гриб Д. М.: «Технології психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП»;
- Сергєєва В. А.: «Порушення читання. Дислексія»
- Рижанкова А. С.: «Дитяча депресія: причини виникнення»;
- Сівак В. С.: «Психічний інфантізм».
- Сізова А. Є.: «Аутичний шатдаун (SHUTDOWN)»;
- Волкова Д. Р.: «Сенсорно-інтегративна терапія в реабілітації дітей з розладами аутистичного спектру»;
- Ткачова Д. В.: «Сенсорні особливості при аутизмі».
- Борисенко Є. В.: «Корекційні методики роботи з дітьми з ООП»;
- Гергелевич М. В.: «Види, причини та симптоми дислексії»;
- Жахалова М. А.: «Симптоми та поради при аутизмі»;
- Смалійчук Н. О., Сподарко О. К., Григор'єва Я. В.: «Інклюзивний клас: дитина з розладом аутистичного спектру».

Наступним етапом заходу була презентація добірок інтернет-посилань для складання плану конспектів уроків для учнів початкової школи (інклюзивний клас):

- *LearningApps.org* <https://learningapps.org/>;
- навчальні мультфільми <https://www.youtube.com/watch?v=wX4kiQ6Egu0>;
- <https://www.youtube.com/watch?v=dpKJHJoPDbo>

Також, практичним етапом заходу була презентація здобувачкою вищої освіти, асистентом учня Юрченко М., карток для роботи з учнями з особливими освітніми потребами (ЗПР):

Завдання («Українська мова»):

- Добери до іменників прикметники.
- Дай відповіді на наступні запитання:
 1. Які частини мови ти знаєш? Перерахуй їх.
 2. Що означає іменник? На які питання відповідає? Наведи приклад.
 3. Що означає прикметник? На які питання відповідає? Наведи приклад.
 4. Що означає числівник? На які питання відповідає? Наведи приклад.
 5. Що означає дієслово? На які питання відповідає? Наведи приклад.
 6. На які питання відповідає прислівник? Наведи приклад.
 7. Що означає займенник? На які питання відповідає? Наведи приклад.
- Прочитай речення. Розташуй речення у правильній послідовності, поставивши у клітинки відповідні цифри.
- Прочитай текст, замінивши малюнки словами

«Веселі букви та звуки»

1. Добери слова, які починаються з букв: _____.
2. Добери слова, в який буква «_____» позначає м'який звук «_____».
3. Добери слова, в яких різна кількість звуків і букв.

«Цікаві склади»

1. Добери слова, які починаються на склад _____.
2. Добери слова, у яких _____ склади.
3. Добери слова, в яких є склад _____.

Закінчилось проведення он-лайн Тижня інклюзивної освіти обговоренням актуальних проблем сьогодення, здобувачі вищої освіти мали змогу висловити свої враження від проведеного он-лайн зустрічі.

Організація та проведення такого заходу для майбутніх вчителів початкової школи мала на меті мотивувати, практично підготувати та проаналізувати сучасні етапи розвитку та становлення роботи з учнями початкової школи (інклюзивний клас).

Список використаних джерел:

1. Державний стандарт початкової освіти. (Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 лют. 2018 р. № 87). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text> (Дата звернення: 01.09.2022).
2. Концепція розвитку інклюзивної освіти : Наказ М-ва освіти і науки України від 1 жовт. 2010 р. № 912. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-kontseptsii-rozvitku-inklyuzivnogo-navchannya> (дата звернення: 13.10.2022).
3. Шевців З. М. Основи інклюзивної педагогіки : підручник. Київ : «Центр учбової літератури», 2016. 248 с.